

Fylkesstyret:

Namn	Verv	Oppmøte	Mobil	E-post
Inge Martin Karlsvik, 6490 Eide	Leder	Møtt	95264979	inge.karlsvik@mimer.no
Gunnhild Overvoll, 6200 Stranda	Nestleder	Møtt	97164856	gunnhildovervoll@hotmail.com
Anne Katrine Jensen, 6638 Osmarka	Styremedlem	Møtt	90156039	anne.katrine@hansgarden.no
Odd Helge Gangstad, 6475 Midsund	Styremedlem	Møtt	40287112	odd.gangstad@gmail.com
Petter Melchior, 6214 Norddal	Styremedlem	Forfall	92283477	petter.melchior@gmail.com
Oddvar Mikkelsen 6640 Kvanne	1. vara	Møtt	41460565	om@orkla.norgesfor.no
Vegard Smenes, Kårvåg, 6530 Averøy	2. vara	Møtt	99786830	vsmenes@gmail.com
Merete Bolme, 6613 Gjøra	Nestleder BKL	Forfall	90967963	mebo@live.no
Edvard Bele Sæterbø, 6650 Surnadal	Fylkesleder BU		95524840	edvardbele@msn.com
Til orientering:				
Tore Våde, 6110 Austefjorden	3. vara		91689336	tore.vade@tussa.com
Sekretariatet		Tlf. arb		
Arnar Lyche	Møtt org.-sjef	41418871	41418871	arnar.lyche@bondelaget.no
Arild Erlien	Møtt rådgiver	99726399	99726399	arild.erlien@bondelaget.no
Atle Frantzen	Møtt førstekonsulent	90954787	95245900	atle.frantzen@bondelaget.no
Rose Bergslid	Møtt rådgiver	93003808	93003808	rose.bergslid@bondelaget.no
Per Eldar Nakken	prosjektleder	92093402	92093402	per.eldar.nakken@bondelaget.no

Protokoll fra styremøte i M&R Bondelag onsdag 11. mars 2015 kl. 10.00 –19.30 på Skarstua, Skaret

Ingebrigt Henden fra Halså møtte til drøfting om samdrifter fra kl. 10.00-10.30

Faste saker for styret i Møre og Romsdal Bondelag:

1/2015 **Godkjenning av sakliste**

Vedtak: Innkalling og sakliste godkjent

2/2015 **Godkjenning av protokoll fra styremøte 11. februar 2015**

Vedlegg: Protokoll var tidligere utsendt for godkjenning.

Kommentarer i styret:

Til SAK 13/2015: Kvotejakt på gaupe 2015.

Fylkeskontoret sendte 19. februar brev til Klima- og miljødepartementet og Rovviltnemnda i region 6 om ”klage på vedtak om fordeling av kvote for kvotejakt på gaupe i 2015 i rovviltregion 6 Midt – Norge”

Det bør også sendes brev til departementet, rovviltnemnda og de det vedkommer om den generelle saksbehandlingen og at området på Romsdalshalvøya blir kvotefritt.

Vedtak: Protokoll fra styremøtet godkjent.

3/2015 **Medlemsutvikling og medlemsverving**

Medlemstal 31/12-13: 3.334 Medlemstal pr. 31/12-2014: **3.323**

Medlemstall 05.03.2015: **3.269**

Endring hittil i 2015: - **54**

Nyinnmeldte hittil i 2015: **32**

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: PB 2047 Moldegård 6402 Molde	Besøksadresse: Fannestrandveien 63. Molde	Telefon: 71 20 28 90	Mobil: 41 41 88 71	E-postadresse More.romsdal@bondelaget.no
Møre og Romsdal Bondelag	Org.nr.: 939678670	Bankkonto:	8101.05.12891	Internet:
Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 985063001 MVA			www.bondelaget.no/moreogromsdal

4/2015 Referat fra møter og arrangementer (siden siste styremøte)**11. februar: Møte om jordbruksforhandlingene, Fræna Bondelag, Odd Helge Gangstad****12. februar: Årsmøte i Norsvin, Gjermundnes. Gunnhild Overvoll.****12.februar: Møte om lokal samfunnsutvikling, Alexandra, Molde.** Atle Frantzen

Fylkesmannen ønsker å vise kva fylkeskommunen og fylkesmannen kan bidra med innan lokal samfunnsutvikling og inviterer leiarar og sakshandsamarar i kommunane, utviklingsselskap og frivillige organisasjonar til seminar.

13. februar: Arbeidsgruppemøte om fagsenter på Gjermundnes. Anne Katrine Jensen.**14. februar: Årsmøte M&R Bygdeungdomslag, Halså, Anne Katrine Jensen****14.-23. februar: Tur til Malawi**

Seks representanter fra Norges Bondelag og Norges Bygdeungdomslag besøker malawiske bønder. Gjennom solidaritetsprosjektet "Bønder støtter bønder" støtter vi Utviklingsfondet sitt arbeid i Malawi, og mange av medlemmene i Bondelaget bidrar med økonomisk støtte hver måned. En av de faste givne er blitt trekt ut til å bli med på turen, og den heldige vinneren er mjølkebonde **Svein Skar fra Aure** i Møre og Romsdal. Fylkeslederne og organisasjonssjefene i Norges Bondelag kunne også søke om å få bli med på turen. Fylkesleder **Inge Martin Karlsvik** ble plukket ut på bakgrunn av sin søknad.

17.-18. februar: Møteserie om sunt bondevett og mental trening

Møteserien om hvordan stress kan forebygges og håndteres som Møre og Romsdal Bondelag og Norsk Landbruksrådgiving HMS (Landbrukets HMS-tjeneste) arrangerte samlet nærmere **100 deltakere**, som var ei god blanding av bønder, tillitsvalgte bønder og rådgivere.

Programmet var likt for alle tre møtene – på Systra kafe på Sjøholt tirsdag kveld 17. februar, Skarstua ved Molde onsdag dagtid 18. februar og Thon Hotel Vårsøg i Surnadal onsdag kveld 18. februar. Atle Frantzen deltok for Bondelaget på alle tre møtene.

Melkeprodusent på Godøya, **Odd Christian Stenerud**, snakket om "Jeg så veggen, men møtte han ikke". Han viste film fra "Godt bondevett" der han beskriver hvordan det var å "nesten møte veggen".

Eva Sande ved Midtnorsk HMS-senter i Surnadal innledet om hvordan takle med- og motvind.

Motivator og kåsør **Arild Hoksnes** fra Aukra tok for seg mentalt treningsprogram for bønder.

Fylkeskontoret hadde følgende oppsummering etter møtene:

- Planleggingsprosessen gjekk greit, sjølv om det tok lang tid.
- Nyttig at det er fleire aktørar som er i lag i planlegginga.
- Viktig med god marknadsføring og program/invitasjon som ser innbydande ut.
- Deltaking, bortimot 100 stk, over forventning.
- Hadde nådd langt færre med kun eitt møte.
- Foredragshaldarane både overlappa og utfylte kvarandre.
- Viktig å ikkje ha foredrag heile tida. Film var fine avbrekk.
- Viktig at foredrag ikkje blir for fagleg tunge i ein slik samanheng.
- Lite spørsmål og kommentarar, men med eit slikt tema kan ein ikkje venta det.
- Riktig at Hoksnes kom til slutt.
- Synd at vi ikkje kan få på plass god finansiering. Det skaper usikkerhet.
- Likevel positivt med finansiering frå fylkesmannen, sjølv om gjennomføringa vil gå med underskot
- Vi er innstilt på liknande samarbeid framover, men tema og gjennomføringsmåte må tilpassast behov/kva som er aktuelt.

26. februar: Medlemsmøte i Straumsnes Bondelag

Tema bl.a. var sammenslåing med Tingvoll Bondelag. Arnar Lyche møtte for M&R Bondelag.

27. februar: EU-seminar i Oslo, Anne Katrine Jensen, Gunnhild Overvoll, Per Eldar Nakken

AgriAnalyse sitt årlige EUseminar. På programmet sto diskusjoner om de pågående forhandlingene om TTIP og melkesektorens framtid i EU, samt innblikk i hva som skjer i Hellas.

28 februar: Årsmøtet Møre og Romsdal 4H, Malmefjorden, Fræna.

Inge Martin Karlsvik var invitert for å dele ut plaketter på årsmøtefesten.

28. februar: Årsmøte Møre og Romsdal Sau- og geit, Molde, Anne Katrine Jensen**4. mars: Seminar Ku & klima, Oslo, Arnar Lyche**

Arrangører: Oikos, Fagforbundet, Debio, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag

5.-6. mars: BU-samling – Bygdeutvikling. Atle Frantzen, Per Eldar Nakken

Årets samling om bygdeutvikling ble arrangert på Scandic Hotell Seilet, Molde. Delar av samlinga fellesarrangement med hoppid.no. Avslutninga av bygdeutviklingskonferansen var tilpassa oppstart av næringskonferansen 6. mars.

Programmet inneholdt mellom anna: Gode gründerhistorier frå Møre og Romsdal. Korleis mobilisere fleire gründerar. Regionalt næringsprogram for 2015. Bedriftsbesøk og gravemiddag, Eide

10. mars: Møte om næringsstrategi i Gjemnes. Arnar Lyche, Rose Bergslid.

Dato/Månad	Tiltak/Arrangement	Stad	Deltakarar/Ansvarlege
11. mars	Fylkesstyremøte (handsame jordbr.avtala)	Skaret, Molde	Styret og samvirkerepr
Mars-april	Informasjonskampanje foran jordbruksforhandlingene 2015		Alle lokallag
15. april	Påmelding Open Gard		Lokallaga
15.-16. april	FK-veka, Molde		
15.-16. april	Fylkesstyremøte		Fylkesstyret
April	Info-møter om Inn på Tunet		
Mai	Jordbruksforhandlingar Aksjonsberedskap		Lokallagsstyret. Fylkesstyret
1. juni	Styremøte m/ årsmøteutsendingane		Styret + årsmøteuts.
10.-11. juni	Årsmøte Norges Bondelag	Lillehammer	Årsmøteutsendingar
Søn 23. august	Open Gard	Rundt i fylket	Lokallaga
26.-29. august	Den Norske Matfestivalen	Ålesund	
2.-3. sept	Sekretariatskonferanse Norges Bondelag		Heile fylkeskontoret
4.-6. sept	Dyregod-dagane stand + evt møte	Gjemnes	
14.sept	Kommune- og fylkestingsvalg		
September	Fylkesstyremøte		Styret
September	Mediakurs/"Vi sparker i gang"		Lokallagene
Oktober	Fylkesstyremøte		Styret
Oktober	Temadag Eigarskifte		
Innan 31. okt	Årsmøter i lokallaga		Medlemmene/lokallaga
November	Skattekurs: Tema:		Samarb. Rekneskapskontor
12.-13. nov	Bondestevne/leiarmøte M&R Bondelag	Stjørdal	Lokallagsstyra og fylkeslag
20. nov	Søknad Aktivt Lokallagsmidlar		Lokallaga
Desember	Fylkesstyremøte		Styret
2016			
Januar	Fylkesstyremøte		Styret
Januar	Samling unge nye bønder		
Jan	Frist for lokallaga forslag til valnemnda		
jan / feb.	Møte i valnemnda		
ca. 1. feb	Lokallaga frist sende inn saker fylkesårsmøte		
Feb	Fylkesstyremøte (årsmeld/rekneskap)		Styret
Feb	Lokallaga frist uttale jordbruksavtala		
1. mars	Kontingentforfall		
Mars	Fylkesstyremøte (handsame jordbr.avtala)		Styret og samvirkerepr
Mars	Landbrukskonferanse		Landbruksinteresserte
Mars	Årsmøte M&R Bondelag		Lokallaga, fylkeslaget

Tirsdager ikke møtedag.

Vedr styremøte 15. og 16. april: Styretur til Troms og møte med Troms Bondelag. Avreise om ettermiddag/kveld tirsdag 14. april.

6/2015 Representasjon, invitasjon og planlegging av møter og arrangement**16. mars: Samråd og dialogmøte mellom Arbeiderpartiet og Bondelagene i Midt-Norge**

Holdes Saga Trollheimen Hotel i Rindal. Arbeidsutvalgene i de tre fylkesbondelagene deltar.

Skisse til program:

- Raumaprojektet - "Bønder i alle bygder", v/Rose Bergslid, rådgiver i M&R Bondelag.
- Oppheving av konsesjonsloven, boplikten, delingsforbud og priskontroll – konsekvenser, v/Asbjørn Helland, fylkesleder i Nord-Trøndelag Bondelag
- Arbeiderpartiets syn på konsesjonsloven? Ap-representant fra Nord-Trøndelag?
- Forhandlinger om artikkel 19 i EØS-avtalen, v/Lars Morten Rosmo, fylkesleder i Sør-Trøndelag Bondelag
- Arbeiderpartiets syn på for artikkel 19 forhandlingene? Ap-representant fra Sør-Trøndelag?
- Jordbruksforhandlingene 2015 – forventninger, v/Inge Martin Karlsvik, fylkesleder i M&R Bondelag
- Arbeiderpartiets tanker i forkant av forhandlingene? Ap-representant fra M&R

19. mars. Prosjektverksted Grønn Forskning, Stjørdal. Gunnhild Overvoll. Arnar Lyche**19. -20. mars: Dialogmøte og møte i rovviltnemnda**

På Scandic Hell. Torsdag den 19. mars blir det dialogmøte der organisasjoner får muligheten til å kommentere NINAs rapport. Dialogmøte starter med lunch kl. 12.00 og med selve møte kl. 13.00. Fredag den 20. mars er det ordinært møte i rovviltnemnda fra kl. 09.00 og møte avsluttes senest kl. 15.00.

John Linnell fra NINA kommer og presenterer rapporten. Organisasjoner som ønsker å kommentere rapporten melder fra til sekretariatet innen tirsdag den 17. mars. Det bes om at kommentarene også sendes skriftlig.

I det ordinære møte i rovviltnemnda fredag den 20. mars vil hovedtemaene være rapporten fra NINA (yngleområde for bjørn utenfor Nord-Trøndelag, status for Forollhogna med tanke på jerv) og fordeling av FKT-midler.

20. -21. mars: Fagsamling med årsmøte for Inn på tunet Møre og Romsdal

Inn på tunet Møre og Romsdal skal vere eit organisatorisk nettverk som skal ivareta interessene til tilbydarane innan merkevaren "Inn på tunet Møre og Romsdal". Organisasjonens føremål er å bidra til eit kvalitetssikra og innholdsrikt Inn på tunet tilbud i Møre og Romsdal.

Vidare skal organisasjonen vere ein møtearena for tilbydarane, der ein tek opp faglege, sosiale og organisatoriske spørsmål med felles interesse.

Fredag 20. mars til lørdag 21. mars inviterer dei til fagsamling i Sunndal/Surnadal på Nordmøre. Det blir gardsbesøk hos to Inn på tunet tilbydere, med tilsammen 5 ulike Inn på tunet tilbud. Årsmøte avholdes for medlemmer fredag kl 18.00 på Trædal hotell i Sunndal.

Inviterte er alle Inn på tunet tilbydarar, kjøpere, representantar fra forvaltninga og andre interesserte.

23. mars: Møte med fylkestyret i KrF. Inge Martin Karlsvik, Arnar Lyche**24.-25. mars: Regionårsmøte i Tine Midt-Norge, Trondheim. Anne Katrine Jensen møter for M&R Bondelag.****24. mars: Fylkesledersamling i Norges Bondelag, Oslo, Inge Martin Karlsvik.****25.-26. mars: Representantskapsmøte Norges Bondelag, Oslo. Inge Martin Karlsvik Arnar Lyche****29. april: Årsmøte i Studieforbundet næring og samfunn i Møre og Romsdal**

7/2015 Lokallagene - presseklipp, aktiviteter og møter

Heimeside 12.02.2015: Inviterte ungdomsskolen til grovbrød, mjølk og kakao

Ørskog Bondelag og Ørskog Bygdekvinnelag inviterte ungdomsskuleelevane ved Sjøholt skule til lunsj med heimebaka grovbrød. Måltidet vart avslutta med quiz leia av bondelagsleiar Knut Ivar Bøe med spørsmål basert på lokalt landbruk. (BYGDEBLADET)

Landbruksminister Sylvi Listhaug besøkte 19. februar Tind Spekevarer AS og Stabburet AS sin pizzafabrikk på Stranda og kjøttprodusenten Ole Ringdal AS på Hellesylt. Fylkesstyremedlem i M&R Bondelag og leder i Stranda Bondelag, Gunnhild Overvoll, hadde vært i kontakt med og hatt samtaler med flere av bedriftslederne i forkant av bedriftsbesøkene.

8/2015 Andre saker

8.1. Saker frå Bygdekvinnelaget:

Fylkesårsmøtet holdes på Hotell Alexandra i Molde laurdag 21.- og søndag 22. mars.

8.2. Saker frå Bygdeungdomslaget:

Fylkesårsmøtet holdt lørdag 14. februar på Halså rådhus. Anne Katrine Jensen møtte for Møre og Romsdal Bondelag.

Edvard Bele Sæterbø fra Surnadal valgt til ny fylkesleder. Nestleder Olav Mogstad, økonomileder Ida-Malene Hyllnes, tevlingsleder Tommy Røkkum, aktivitetsleder Ole Morten Berg Strand, infoleder maren Sætervik Rognskog, styremedlemmer Elin Anita Kvisvik og Torunn Rognskog.

8.3. Rekrutteringsmøter Inn på Tunet

Fylkeslaget hadde planlagt rekrutteringsmøter for IPT i slutten av april. Etter innspill fra styret i IPT M&R og sentrale vertskap, har vi nå etter avtale med Aud Lindset Drågen hos fylkesmannen, flyttet rekrutteringsmøtene til høsten.

Aktuelle tidspunkt er:

- Mandag 19.10: Sunnmøre. Sted ikke avklart.
- Tirsdag 20.10.: Nordmøre; Solveig Haglund, Surnadal.

8.4. Norsk melkeproduksjon – innspill fra Møre og Romsdal Bondelag

Brev fra Norges Bondelag 18. februar:

Norges Bondelag viser til brev av 16. desember 2014 fra Møre og Romsdal Bondelag med innspill om norsk melkeproduksjon. Vedlagt dette brevet lå notatet "Norsk melkeproduksjon", som oppsummerer konferansen "Norsk melk – nå og framover", som TINE og Møre og Romsdal Bondelag arrangerte 13. oktober s.å.

I brevet fra Møre og Romsdal ber fylkesstyret Norges Bondelag om å *behandle notatet som oppsummerer konferansen "Norsk melk – nå og framover" som et landbrukspolitisk innspill.*

Norges Bondelag takker for et godt og konstruktivt innspill. Møre og Romsdal Bondelag m.fl. peker på flere momenter som blir viktig å vurdere i forkant av årets og kommende jordbruksoppgjør. Styret i Norges Bondelag behandlet brevet på sitt møte 12. februar 2015, og fattet følgende **vedtak**:

Norges Bondelag tar innspillet fra Møre og Romsdal Bondelag til orientering. Sammen med øvrige interne rapporter og innspill legges innspillet fra Møre og Romsdal til grunn i prosessene for framtidige jordbruksforhandlinger og øvrig politikkutforming.

8.5. Svar på klagen på vedtak om fordeling av kvoten for gaupejakt

E-post 4. mars fra rovviltneemnda region 6:

Vedlagt finner dere svar fra rovviltneemnda på klagen fra Møre og Romsdal Bondelag og Møre og Romsdal Sau og Geit på fordelingen av kvoten for kvotejakt på gaupe i 2015, samt klagen fra Møre og Romsdal Sau og Geit på totalkvoten og fra Gjemnes Sau og Geit, Gjemnes Bondelag og Gjemnes Bonde- og Småbrukarlag på at Romsdalshalvøya er tatt ut fra område med kvotefri jakt og opprette som eget kvotejaksområde.

Klagen fra Møre og Romsdal Sau og Geit på totalkvoten og fra Gjemnes Sau og Geit, Gjemnes Bondelag og Gjemnes Bonde- og Småbrukarlag på at Romsdalshalvøya er tatt ut fra område med kvotefri jakt og opprette som eget kvotejaksområde er avvist. Avgjørelsen om å opprette Romsdalshalvøya som eget kvotejaksområde, samt størrelsen på totalkvoten ble fattet av Klima- og miljødepartementet i forbindelse med departementets klagebehandling. Avgjørelsen er endelig og kan ikke påklages videre, jf. forvaltningsloven § 28.

Klagen fra Møre og Romsdal Bondelag og Møre og Romsdal Sau og Geit på fordelingen av kvoten for kvotejakt på gaupe i 2015 er ikke tatt til følge, og nemnda ber KLD om å sluttbehandle klagen.

8.6. Hjemmeside 05.03.2015 og leserinnlegg 3. mars: Ikke uttrader Bioforsk på Tingvoll!

Tidens største sentraliseringsbølge går nå over landet. Denne gangen er det Bioforsk Økologisk på Tingvoll som skal uttraderes. Til fordel for det store akademiske forskningsmiljøet på Ås. Nok et ran av arbeidsplasser og ressurser - fra distriktet til mer sentrale strøk. Begrunnelsen er den som alltid blir brukt i slike saker – forbedret fagmiljø og sparte kostnader. Samtidig viser mange undersøkelser at større enheter øker både administrasjonskostnader og avstanden til de som skal betjenes.

Svært dyktige ildsjeler på Tingvoll klarte kunststykket! I løpet av forbausende kort tid greide pionerer innen økologisk landbruk å bygge opp et kompetanseintensivt forskningscenter i utkant-Norge. Akkurat slik som byråkratens næringsstrategier vil stimulere til. I dag er Bioforsk Økologisk et veldrevet forskningsinstitutt med 37 ansatte. Et fristende bytte for sentraliseringskåte tjenestemenn og politikere.

I 2006 gikk forskningsinstituttet på Tingvoll, som inntil da het Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK), inn i den statlige forskningsinstitusjonen Bioforsk og endret navn til Bioforsk Økologisk. Argumentet var da som nå – bedre fagmiljø og billigere drift. Avgjørelsesmyndighet ble samtidig flyttet fra Tingvoll til Ås, og det ser en nå resultatet av. De som sitter med makta suger ressursene til seg.

Regjeringen har bestemt at innen 1. juli i år skal Bioforsk fusjonere med to andre landbruksbaserte forskningsinstitutt - til Norsk senter for bioøkonomi (NIBIO). Det nye instituttet skal ha hovedkontor på Ås og en avdeling i Oslo. Videre er det tenkt at aktiviteten skal samles i de mest produktive jordbruksområdene i Norge, definert som Rogaland, Trøndelag og Østlandet fra Oslofjorden og nordover til Mjøsa. Hele Nord-Norge, Vestlandet nord for Jæren og fjellbygdene blir taperen i dette spillet.

Den største utfordringen samfunnet står overfor er økt matproduksjon. Norge er et langstrakt land med varierende klima, topografi og dyrkingsforhold. Jord, vær og nærhet til produksjonsmiljø lar seg ikke flytte på. Flytter forskningsmiljøene fra dette, mister de bokstavelig talt jordfestet til den landbaserte matproduksjonen i Norge. Nærhet til bonden, naturressursene og samfunnet er helt avgjørende.

Landbruket i Møre og Romsdal samhandler meget godt med fagmiljøet på Tingvoll, og bærekraftig matproduksjon er avhengig av godt samspill mellom bonde, rådgiver og forsker. Nærheten, kompetansen og engasjementet som Bioforsk Økologisk representerer, er svært viktig for landbruket i vårt område.

Vi må ta til motmæle! Mot den ørkesløse sentraliseringspolitikken. Det argumenteres alltid med økt produktivitet, men det eneste som er sikkert er at makta sentraliseres. Og at utkantene tappes for næringsliv og arbeidsplasser som lokalsamfunnet har bygd opp. Slik som i tilfelle Bioforsk på Tingvoll. Det kan vi ikke sitte stille og se på.

Arnar Lyche - Organisasjonssjef i Møre og Romsdal Bondelag

SAK 14/2015: Uttale til jordbruksforhandlingene 2015

Vedtak: Uttalen for Møre og Romsdal Bondelag foran jordbruksforhandlingene 2015 vedtatt. Styret behandlet forslaget til uttale i lag med representanter for samarbeidende organisasjoner i utvidet styremøte. Styret er igjen imponert over mange og gode uttaler fra de lokale Bondelag i fylket og fra samarbeidende organ.

Saksutredning:

Inviterte og som møtte i tillegg til styret fram til kl. 14.30:

Tine Meieriet Vest, styremedlem Birgit Oline Kjerstad, Haram	Forfall	48111549	birgitkj@online.no
Tine Midt-Norge, leiar Nina Kolltveit Sæter, Surnadal	Møtt	95252288	nina.kolltveit.sater@tine.no
Tine Midt-Norge, Styremedlem Kenneth Høyning, Gjemnes	Møtt	95151649	kenneth@hansgarden.no
Nortura, leiar region Vest, Paul Sindre Vedeld, Vanylven	Forfall	95838782	ps-vede@online.no
Nortura, leiar region Midt, Oddveig Gikling-Bjørnå, Sunndal	Møtt	99456604	gikling75@outlook.com
Felleskjøpet Nordm og Romsd leiar Olav Håkon Ulfsnes, Aure	Møtt	90015888	olav@ulfsnes.com
Felleskjøpet Agri, styremedlem Oddhild Saure Bogen, Ørsta	Forfall	91852574	oddhild.saure@gmail.com
Allskog, styremedlem Rolf Ivar Moen, Rauma	Forfall	99452860	rimo@runbox.no
M&R Sau- og geitagslag, fylkesleiar Odd Bjarne Bjørdal, Ørsta	Møtt	95928731	oddbjarne.bjordal@tussa.com
Norsvin, fylkesleiar Reidar Lindset, co Rypdal Purkering, Vestnes	Møtt	95127390	reidar.lindset@gmail.com
TYR M&R fylkesleiar Asbjørn Dahlen, Gjemnes	Møtt	90790139	asbjorn.dahlen@hotmail.com
Landbruk Nordvest v/styreleiar Ivar Aae, Averøy	Møtt	41623556	ivar.aae@gmail.com
Grønttalsperson i M&R Bondelag: Audun Skjervøy, Norddal	Forfall	99579175	audun@storstova.no
Landbruksavdelinga Fylkesmannen v/Synnøve Valle observatør	Møtt	99254459	fmmranlo@fylkesmannen.no
Bioforsk Tingvoll v/ Rose Bergslid	Møtt	93003808	rose.bergslid@bondelaget.no

Styret drøftet på styremøtet 9.-10. desember 2014 M&R Bondelag sitt første utkast til uttale for 2015. Dette ble i desember sendt til lokallagene sammen med spørsmålene i studieheftet, slik at de kunne komme med høringsinnspill til fylkeslaget innen 15. februar 2015.

I år var det lagt opp til å svare på spørsmålene i studieheftet som høringsinnspill i QuestBack. Leder i lokallaget fikk tilsendt elektronisk link til svarskjema der svar og kommentarer kunne legges inn. Fylkeslaget fikk i februar rapport basert på lokallagas svar via QuestBack. 26 lokale Bondelag svarte i år via QuestBack.

Det var også mulig å sende direkte til fylkeslaget egen høring per brev eller e-post dersom lokallaget ønsket det.

I tillegg til at 26 lokallag har svart på QuestBack, har fylkeslaget mottatt egne uttaler fra 5 lokallag og 7 samarbeidende organisasjoner.

31 lokale Bondelag: Aure BL, Austefjord og Bjørke BL, Averøy BL, Eide BL, Eidsdal og Norddal BL, Fræna BL, Gjemnes BL, Gossen BL, Harøy og Fjørtoft BL, Hildre og Vatne BL, Hjørundfjord BL, Hustad BL, Liabygda BL, Midsund BL, Molde BL, Rauma BL, Rindal BL, Skodje BL, Stranda BL, Straumsnes BL, Sunndal BL, Sunnlyven BL, Surnadal BL, Sykkylven BL, Todalen BL, Valldal BL, Vestnes BL, Ytre Haram BL, Ørskog BL, Ørsta BL, Ålvund BL.

7 samarbeidende organisasjoner: Allskog, Fjordane Pelsdyrslag, Grøntutvalet Vestlandet, Norske Landbrukstjenester, Norsvin i M&R, Sau og Geit i M&R og TYR i M&R.

I utvidet styremøte 11. mars med samvirkerepresentanter har organisasjonene presentasjon og gjennomgang av synspunkt sammen med styret i Bondelaget fram til ca kl. 14.00. Deretter eget styremøte i Bondelaget om endelig ordlyd i uttalen.

Uttalen blir gjennomgått og godkjent av styret på e-post i etterkant av styremøtet før fristen 13. mars.

Sentrale datoer i årets forhandlinger er:

- 13. mars: Fylkeslagenes frist for innsending av uttale til Norges Bondelag
- 25.-26. mars: Representantskapsmøte i Norges Bondelag
- Fredag 24. april: Jordbruket presenterer sitt krav
- Tirsdag 5. mai: Staten presenterer sitt tilbud
- Fredag 15. mai: Jordbruksforhandlingene skal være avsluttet

SAK 15/2015: Næringskonferansen og årsmøtet 6.-7.mars – oppsummering

Vedtak: Styret merker seg og tar med seg de synspunktene som kom fram i styret og i fylkesårsmøtet som grunnlag for arbeidet med neste års konferanse og årsmøte. Styret er tilfreds med gjennomføringa av konferansen og årsmøtet.

Saksutredning:

Omtale og bilder fra næringskonferansen og årsmøtet er lagt ut på heimesida. Protokoll fra årsmøtet sendes styret når den er godkjent av underskriverne.

På årsmøtet møtte det i alt 57 personer med stemmerett, av disse 49 utsendinger fra 38 lokallag, ordfører i årsmøtet, styremedlem i Norges Bondelag, 5 i fylkestyret og 1 fra M&R Bygdekvinnelag. Totalt med inviterte gjester, ansatte og påmeldte uten stemmerett deltok det 76 personer på årsmøtet i Møre og Romsdal Bondelag

I forkant av fylkesårsmøtet ble det holdt næringskonferanse om ”Norsk mat på bordet” som samlet 180 deltakere.

Felleskostnader til konferansen dekkes av Landbruksselskapet i Møre og Romsdal.

- **Hjemmeside 08.03.2015: Bekymret for irreversible endringer**
Fylkesleder Inge Martin Karlsvik var i sin tale på årsmøtet lørdag bekymret for endringer i konsesjonsloven, boplikta og priskontrollen og driveplikta. - Her snakker vi om irreversible endringer som er alvorlige for landbruket slik vi kjenner det i dag. Listhaug er mer bekymret for om de som skal ut av næringa skal få godt nok betalt ved å selge hyttetomter og spekulere i arealene sin alternativverdi, enn hun er bekymret for de som vil drive med matproduksjon, og de som ønsker seg inn i næringa, sa Karlsvik.
- **Hjemmeside (og deler av pressemelding) 08.03.2015: Norge trenger bonden**
Inge Martin Karlsvik, Eide, ble gjenvalgt som fylkesleder og Gunnhild Overvoll, Stranda, ble valgt til ny nestleder. Fylkesårsmøtet i Møre og Romsdal Bondelag 6. og 7. mars vedtok to uttaler – om framtidens matproduksjon og Norge trenger bonden.
Fylkesårsmøtet i Møre og Romsdal Bondelag ble holdt på Scandic Seilet Hotell i Molde 6. og 7. mars, og samlet 80 utsendinger og gjester. Generalsekretær i Norges Bondelag, Per Skorge, besøkte årsmøtet og innledet om aktuelle saker før generaldebatten lørdag.
Fylkesleder gjenvalgt
Inge Martin Karlsvik, Eide, ble gjenvalgt som fylkesleder. Gunnhild Overvoll, Stranda, ble ny nestleder etter Anne Katrine Jensen, Gjemnes, som ikke ønsket gjenvalg som nestleder, men fortsetter som styremedlem da hun ikke var på valg til styret. Odd Helge Gangstad, Midsund, var heller ikke på valg til styret. Petter Melchior, Norddal, ble valgt til nytt styremedlem etter Arne Rekkedal, Ørsta, som ikke tok gjenvalg etter fire år i styret.
Årsmøtet valgte tre nye varamedlemmer til styret: Oddvar Mikkelsen, Surnadal, som møter fast, Vegard Smenes, Averøy og Tore Våde, Volda.
180 deltok på konferanse
I forkant av fylkesårsmøtet deltok 180 personer fredag på næringskonferansen om ”Norsk mat på bordet?”. Konferansen var et samarbeid mellom Bondelaget, Bonde- og Småbrukarlaget og Fylkesmannen, og inngikk som en del av faglagenes fylkesårsmøter og Fylkesmannens samling for landbruksansatte i kommunene. Konferansedeltakerne var bønder, rådgivere, forvaltning, politikere og andre som har et varmt hjerte for lokal matproduksjon og norsk mat på bordet.

Desto mer vi i landbruket står samlet, desto sterkere blir vi. Målet er mer norsk mat produsert på norske ressurser. Men utviklingen går motsatt veg. Hvorfor må vi snu denne trenden?

Konferansier var bonde og visesanger fra Telemark, Aasmund Nordstoga. Daglig leder i Matmerk, Nina Sundqvist, innledet om sannheten om norsk mat, generalsekretær i Norges Bondelag, Per Skorge, om norsk matpolitikk i medvind og motgang, og leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Merete Furuberg, om hvordan møter vi regjeringens matpolitikk.

Fire lokale matprodusenter beskrev situasjonen sett fra grasrota: sauebonde på Frei, Jorunn Kvernen, storfekjøttprodusent på Hellesylt, Jarle Hole, fersk melkeprodusent i Molde, Kjersti Fløystad Ellingsgård, og fersk melkeprodusent i Averøy, Vegard Smenes.

Deretter tok Maria Skaare fra SPIRE - Utviklingsfondets ungdom for seg sannheten om soyaproduksjonen i Brasil, Oddvar Mikkelsen fra Norgesfôr om valgmuligheter i kraftfôrproduksjonen, mens Odd Magne Harstad, professor ved NMBU, orienterte om konsekvenser av ulike veivalg i melkeproduksjonen. Konferansen ble avsluttet med politisk time om norsk mat på bordet.

Org.-sjef Arnar Lyché sendte ut oppsummering til alle innleiderne mandag 9. mars:

Da er årets store landbrukskonferanse i Møre og Romsdal vel i havn. Vår ambisjon som arrangører er at "Norsk mat på bordet?" skal være en årlig møteplass som samkjører og inspirerer hele næringa til ytterligere innsats. Og vi vil formidle innsikt, erfaringer og kunnskap fra ulike hold, med tanke på å påvirke utviklingen i landbruket til det beste for den norske matproduksjonen.

Vi skal evaluere konferansen seinere, men mitt inntrykk mandagen derpå er at vi traff godt. Både med det faglige programmet og med valg av møteleder. Samtlige foredragsholdere gjorde det kjempebra og utfylte hverandre. Møtelederen skaper en helt unik ramme. Nydelig! Vi setter veldig stor pris på dere politikere som stiller. Det er en svært viktig side av arrangementet. Samtidig strever vi med å finne den rette formen på den politiske timen. Stramt tidsprogram kombinert med flystreik, førte til at det hele ble litt for hektisk og brått avrundet, tenker jeg. Vi lover å forbedre oss til neste år.

Tilbakemelding på e-post fra en deltaker:

Hei igjen, og takk for fine dager i Molde 6. og 7. mars. Det var et veldig bra program. Vi burde nok hatt mer tid til flere av innleggene. Vi burde nok også hatt mer tid til å skape nettverk mellom organisasjoner, og inn i politiske miljø. Skal vi oppnå det må vi ha flere eller lengre pauser.

Vi hadde nok for mye program, eller for lite tid.

Dette kom fram i styret si oppsummering:

Fylkesårsmøtet:

Greit gjennomført årsmøte, god generaldebatt med mange innlegg fra 22 utsendinger. Greit med ei lita økt fredag ettermiddag for å bli kjent. Bør ha bedre tid til pauser.

Næringskonferansen:

Flott opplegg som samler mange deltakere. Godt programmessig, men noen savnet det innlegget som virkelig tente gnisten. Bøndene og særlig de to ungdommene som presenterte seg var veldig bra. Innlegget fra organisasjonen Spire veldig bra. Harstad sitt innlegg var voksenopplæring. Aasmund Nordstoga var fantastisk.

For senere konferanser, unngå tidssprekk og tekniske problem, og bedre tid til politikerne. Ved å gi politikerne talerstol fører det til at de også blir med på hele konferansen.

Bør ha bedre marginer for pausene.

Bør vurdere andre tema, vært nokså likt siste årene. Aktuelle tema kan være fokus på hvordan øke produksjonen, antall bruk, areal, produktivitet.

Vurdere annet hotell neste år. Men Bjørnsonsalen er større og bedre enn f.eks på Alexandra.

SAK 16/2015: Arbeidsdeling i fylkesstyret

Vedtak: Utvalg, talspersoner og sentrale tillitsvalgte i M&R Bondelag 2015/2016 som lista nedenfor.

Saksutredning: Det settes hvert år opp oversikt og valg til utvalg, talspersoner og sentrale tillitsvalgte. Det er vanlig at denne lista blir gjennomgått av fylkesstyret i det første møtet i styret etter fylkesårsmøtet.

Utval/arbeidsorgan:	Representant 2015/2016	Ansv. sekr:
Arbeidsutvalet/Mediautvalet:	Leiar, nestleiar, org sjef	Lyche/Erlie
Styremedlem i Norges Bondelag	Nina Kolltveit Sæther v-13	
Ordfører årsmøtet Norges Bondelag:	Arne Magnus Aasen valt -13	
Representantskap i Norges Bondelag:	Leiar vara nestleiar	(Org.-sjef)
Landbruksselskapet M&R:	Leiar vara nestleiar	(Org.sjef)
Grøntsektoren:	Audun Skjervøy vara Ole Sigbjørn Iversen	
Bygdekvinnelaget:	Odd Helge Gangstad	Bergslid
Bygdeungdomslaget:	Anne Katrine Jensen	(Frantzen)
Den Norske Matfestivalen, Ålesund:	Anne Katrine Jensen	(Erlie)
Samarbeidsutval Gjensidige:	Leiar, org sjef	
Styret Innovasjon Norge:	Anne Katrine Jensen	
Rovdyrtalsperson:	Oddvar Mikkelsen	(Frantzen)
Kulturlandskapsgruppa Landbruksavdelinga:	Odd Helge Gangstad	(Erlie)
Distriktsrådet HV 11:	Per Devold, Rauma vara: Anne Katrine Jensen	(Erlie)
4 H – årsmøtet:	Odd Helge Gangstad	(Erlie)
Inn på Tunet:	Gunnhild Overvoll	(Frantzen)
Mjølkeprosjekt Sunnmøre/Vestlandet	Per Kr. Gjerde	
Mjølkeprosjekt Nordmøre:	Avsluttet	
Prosjekt Auka smågrisproduksjon styr.gr: (Avsluttes 1. mai 2015)	Hans Frafjord	(Org.-sjef)
Samarbeidsrådet landbruket Midt-Norge:	Inge Martin Karlsvik	(Org.-sjef)
Skuleutvalet Gjermundnes landbr.-skule:	Anne Katrine Jensen vara: Org.-sjef	
Småsamfunnsgruppe FMLA:	Petter Melchior	
Rådgivende utvalg for verneområdestyret i Trollheimen:	Oddvar Mikkelsen (repr. For Bondelagene i M&R og Sør-Tr.lag)	
Faglig rådgivende utvalg for Reinheimen:	Fridjon Døving. Vara: Geir Arne Myren.	
Falig rådgivende utvalg for Geiranger- Herdalen	Inger Johanne Tafjord	
Prosjekt Grønn Forsking Midt-Norge	Kontaktperson: Gunnhild Overvoll	(Org.-sjef)
"Storfeprosjektet på Sunnmøre"	Gunnhild Overvoll	
Prosjekt "Bedre og økt beitebruk M&R"	Styringsgruppa: Odd Helge Gangstad	(Org.-sjef)
Prosjekt "Auka sau- og storfekjøtproduksjon	Leder styringsgruppa: Inge Martin Karlsvik	
Prosjekt "Fortsatt gardsdrift?"	Leder styringsgruppa: Inge Martin Karlsvik	(Nakken)

SAK 17/2015: Gjennomgang retningslinjer fylkeslaget. Arbeidsmåte

Vedtaks: Styret vil opprettholde tidligere praksis med delegering av ansvar og oppgaver på hele styret (Jfr. Arbeidsdelinga i SAK 16/2015). Forutsetningen er rask rapportering på e-post med noen stikkord om spesielle saker som er behandlet eller reist i møtene tilbake til leder og fylkeskontor.

Alle styremedlemmene bør på forespørsel delta på møter i lokallaga. Styret vil prøve i større grad å samarbeide med lokallag om aktiviteter i fylket.

Første vara til styret blir kallet inn. Talspersoner samt medlemmene i Valgnemnda blir invitert til ordinært Ledermøte og Årsmøtet og ellers når det er aktuelt.

Ved representasjon til annet enn lokallaga og de tildelte oppgaver, skal deltakelse være etter avtale med leder/org sjef. Videre kan hele styret uttale seg til media om de saker som er drøftet og det er enighet om. Styret er arbeidsorgan for Norges Bondelag og skal fremme våre felles synspunkt. Fordelingsspørsmål og strategi som ikke er drøftet ligger det til leder å kommentere.

Saksutredning:

Det foreligger retningslinjer for drift av fylkeskontor i Norges Bondelag. Det er vanlig praksis at disse blir gått gjennom av fylkestyret i det første møtet i styret etter fylkesårsmøtet. Kontoret er tilsatt av Norges Bondelag og stilt til rådighet også for fylkeslaget.

Retningslinjer for drift av fylkeskontor i Norges Bondelag:

- (Revidert av Norges Bondelag 15.mars.2015 - Innlimt i styreprotokollen etter styremøtet.)

Retningslinjene omfatter:

1. Kontor og administrasjon ,
2. Instruks for fylkeslagenes organisasjonssjefer ,
3. Forhold til fylkestyret og lokallag ,
4. Fylkeskontorets arbeidsoppgaver

Det vises til Norges Bondelags lover.

1. Kontor og administrasjon

Fylkeskontoret er Norges Bondelags sekretariat i fylket, og er en egen avdeling i Bondelagets Servicekontor A/S. Kontoret ledes av en organisasjonssjef. Organisasjonssjefen rapporterer til generalsekretæren.

Organisasjonssjefen skal planlegge og lede arbeidet på kontoret.

Organisasjonssjefen skal koordinere arbeidet mellom Norges Bondelag og fylkeslaget.

2. Instruks for organisasjonssjefen

Organisasjonssjefen er administrativ leder av Norges Bondelags sekretariat i fylket.

Han/hun har innstillingsrett og –plikt i alle saker som krever beslutning av fylkestyret, med unntak av navneforslag i oppnevningssaker. Organisasjonssjefen skal gjennomføre fylkestyrets vedtak. Dersom det er uenighet mellom fylkestyret og Norges Bondelag, er det fylkestyret som har ansvar for oppfølgingen av eget vedtak.

Organisasjonssjefen skal videre sørge for at fylkestyret til enhver tid i nødvendig grad er informert om virksomheten ved fylkeskontoret og i Norges Bondelag.

Organisasjonssjefen skal stille sin arbeidskraft til disposisjon for Norges Bondelag, men kan påta seg verv og arbeidsoppdrag slik det går fram av fellesbestemmelsene og etter generalsekretærens samtykke.

Organisasjonssjef og fylkesleder skal én gang i året vurdere samarbeidet. Vurderingen skal følges opp med en medarbeidersamtale mellom generalsekretæren og organisasjonssjefen.

Organisasjonssjefen skal sørge for at fylkeskontoret benytter felles administrative systemer og rutiner som gjelder. Dette innebærer blant annet forsvarlig lagring av fylkeslagets relevante dokumenter i Bondelagets felles arkivsystem P360.

Organisasjonssjefen har personalansvaret for de ansatte ved kontoret, og skal gjennomføre medarbeidersamtaler i henhold til fellesbestemmelsene. Han/hun er også HMS-ansvarlig og skal arbeide for et godt og inkluderende arbeidsmiljø ved kontoret.

3. Forhold til fylkestyret og lokallag

Fylkeskontoret skal legge forholdene til rette for fylkestyrets og lokallagenes arbeid.

Retningslinjene for drift av fylkeskontoret skal gjennomgås av styret på 1. styremøte etter årsmøtet i fylkeslaget.

Aktuelle tema er:

- Arbeidsdeling og samarbeid mellom fylkeskontor og fylkestyret
- Rolledeling mellom fylkesleder og organisasjonssjef
- Oppfølging av de saker som Norges Bondelag sender fylkeslagene og lokallagene, samt de arbeidsoppgaver Norges Bondelag har satt opp på arbeidsplanen
- Fylkeskontorets arbeid og rolle overfor lokallagene

I tilfelle det oppstår konflikt mellom fylkestyre og fylkeskontor, skal saken bringes inn til henholdsvis Norges Bondelags styreleder og generalsekretær.

4. Fylkeskontorets arbeidsoppgaver

Fylkeskontoret skal arbeide i tråd med Norges Bondelags lover, næringspolitisk program, årets prioriterte saker og fylkeslagets arbeidsplan.

a. Ivareta Norges Bondelags interesser i fylket

Fylkeskontoret skal ivareta Norges Bondelags interesser i fylket og arbeide for at Norges Bondelags politikk og syn blir gjort kjent og får gjennomslag. For å oppnå dette skal det bl.a. søkes kontakt med

- statlige, fylkeskommunale og lokale myndigheter og politikere
- offentlige utvalg og råd,
- samvirkeorganisasjonene
- andre organisasjoner i landbruket og i næringslivet for øvrig

Kontoret skal bidra til gode høringsprosesser og formidle fylkesbondelagets standpunkt til sentralledet i slike saker. Kontoret skal så langt det er mulig holde seg orientert om det som skjer innen næringa i fylket og gi melding om saker sentralledet bør være orientert om.

b. Kontakt med lokallag

Fylkeskontoret skal

- bistå arbeidet og stimulere til best mulig aktivitet i lokallagene, herunder også faglig aktivitet.
- Planlegge og legge til rette for å besøke lokallagene, deltakelse på møter med informasjon, foredrag, bistand ved utforming av arbeidsplaner etc.

c. Skolering og opplæring

Fylkeskontoret skal i samarbeid med Norges Bondelag:

- gjennomføre tillitsvalgtopplæring for nyvalgte ledere og styremedlemmer i lokallagene
- legge til rette for opplæringstilbud for leder og styremedlemmer på fylkesnivå
- fremme landbrukspolitisk studiearbeid, faglig skolering og etterutdanning gjennom kurs og andre studietiltak og følge opp tilbud fra Norges Bondelag og andre aktuelle samarbeidspartner
- holde god kontakt med videregående skoler med programfag naturbruk og andre relevante utdanningsinstitusjoner, for å bidra til å sikre rekruttering til skolene og til bondeyrket.

d. Media og kommunikasjon

Fylkeslag/-kontoret skal arbeide for å styrke landbrukets omdømme.

Aktuelle virkemidler:

- Benytte fylkeslagets egne hjemmesider på nettet til aktiv profilering av organisasjonen, tillitsvalgte og medlemmer
- Bidra til at fylkeslaget er aktiv i sosiale medierArbeide aktivt overfor regional- og lokalmedia for å sette saker på dagsorden til beste for landbruket og Bondelaget
- Kontakt med landbrukets egne fagblad
- Gjennom egne opplegg eller i samarbeid med andre organisasjoner og interessegrupper arbeide for positiv holding til norsk mat og levende bygdesamfunn hos politikere og andre beslutningstakere i samfunnet.

e. Kontingent og medlemsregister

Kontoret skal arbeide for

- Økt tilslutning til Norges Bondelag, i samarbeid med lokallagene og sentralledet
- Lage spesifikke opplegg for medlemsverving og gjennomføre vervetiltakAt medlemsregisteret er a jour til enhver tid i samarbeid med hovedkontoret

f. Sekretariatsarbeid og saksbehandling

Kontoret skal være sekretariat for styret i fylkeslaget.

- Kontoret er ansvarlig for saksforberedelser og framlegging av saker for styret, føre protokoll og oppfølging av de saker som er behandlet.
- Fylkeskontoret utfører sekretariatsarbeid for de utvalg som er oppnevnt av fylkesstyret eller Norges Bondelag.
- Fylkeskontoret er sekretariat for samarbeidsrådet i fylka etter nærmere avtale om regioninndeling
- Fylkeskontoret skal utarbeide fylkeslagets årsmelding og sørge for at den blir lagt fram for styret og årsmøtet til godkjenning.
- Fylkeskontoret skal i samarbeid med styret utarbeide forslag til arbeidsplan for året, og sørge for at denne legges fram for årsmøtet til godkjenning
- Det skal utarbeides forslag til budsjett, og det skal foretas økonomirapportering i løpet av året. Hvis økonomien i et fylkeslag utvikler seg betydelig i negativ retning fra vedtatte budsjetter, skal dette meldes inn til generalsekretær.

I fylkesstyret og i fylkenes utvalgsarbeid har ansatte talerett, men ikke stemmerett. For øvrig følger ansattes retter og plikter av Bondelagets lover.

Fylkeskontoret skal forberede og legge opp årsmøter, styremøter, møter og kurs som går i fylkeslagets regi eller som Norges Bondelag innkaller til.

Fylkeskontoret legger forholdene til rette for et godt samarbeid med Norges Bygdeungdomslag og Norges Bygdekvinnelags fylkeslag og eventuelle regionavdelinger i Studieforbudet næring og samfunn og Nei til EU. Prioritering av arbeidsoppgaver og hvilke funksjoner som skal utføres avgjøres i nærmere fastlagt avtale.

Oslo 15. mars 2015 Per Gunnar Skorge